

Zadání případu

Spotřebitelskoprávní moot court 2019

Paní Věře zazvonila u dveří podomní prodejkyň. Slíbila jí, že pro ni v aukci sežene levnějšího dodavatele elektřiny a plynu. Vše zcela zdarma. Protože má paní Věra malý důchod, ihned souhlasila. Nový dodavatel se jí ale vůbec nezamlouval. Když s ním chtěla smlouvu zrušit, čekalo ji překvapení. Podomní prodejkyň paní Věře naúčtovala smluvní pokutu 10 000 korun za maření dodávek energií.

1. Paní Věra Novotná se dne 2. září 2019 dostavila za advokátem, aby jí poskytl bezplatné drobné právní poradenství pro nemajetné. Ve chvíli, kdy na paní Věru přišla řada, vypověděla advokátovi veškeré následující skutečnosti.
2. Věra Novotná se narodila 12. března 1949. Vyrostla v malé vesnici na severu Moravy. Jejím snem bylo stát se lékařkou po vzoru rodičů. Ti byli ale kvůli svým proreformním postojům vyloučeni z KSČ, a tak paní Věra studovat na vysoké škole nemohla. Místo toho pracovala jako kuchařka v závodní jídelně. Jednoho dne se s kamarádkou Hanou domluvila, že půjdou zkusit své štěstí do Vyškova. V místní továrně zrovna hledali nové zaměstnance, a tak tam obě začaly pracovat. Ve Vyškově se později paní Věra seznámila i se svým manželem. Než stihli společně založit rodinu, zemřel při tragické nehodě. Paní Věra se proto upnula na výchovu dětí svého bratrance, který žije také ve Vyškově, a s žádným dalším partnerem se už neseznámila. Většinu času tráví paní Věra sledováním televize. V poslední době si oblíbila háčkování chobotnic pro nedonošená miminka. Pravidelně navštěvuje místní komunitní centrum pro seniory. Několikrát do měsíce se vídá také s bratrancem a jeho rodinou.
3. Ve středu 12. září 2018 krátce po obědě zazvonila na dveře paní Věry sympaticky vyhlížející žena. Velmi milým hlasem jí sdělila, že je z Energetického regulačního úřadu a kontroluje dodávky plynu a elektřiny v obci. Paní Věra úřad dobře zná, protože se na něho v minulosti již několikrát obrátila s prosbou o radu. I když byla s bratrancem domluvená, že půjdou hned po společném obědě na procházku do centra, pustila mladou ženu k sobě domů.
4. Zatímco bratranec chystal kávu, daly se obě ženy do řeči. Velkou pozornost návštěvy si zasloužily uháčkované chobotnice. Mladá žena se paní Věře svěřila, že se jí v minulosti předčasně narodilo dítě, ale lékařům se ho nepodařilo zachránit. Chvíli na to už vytahovala paní Věra ze skříně všechny svoje faktury za plyn i elektřinu a podávala je návštěvě. Ta se při pohledu na fakturované ceny zhrozila. „*Tolik přece platit nemůžete!*“ zvolala a začala paní Věře vysvětlovat, že pro ni nezávazně a bezplatně sežene levnějšího dodavatele plynu a elektřiny.
5. Na to se paní Věra rozpovídala, že jí jako vdově zbydou měsíčně z důchodu jenom čtyři tisíce korun na jídlo a oblečení. Už teď přemýšlí, jak se co nejvíce uskromnit. Navíc ceny nájemních bytů stoupají mnohem rychleji než výše důchodů. Než paní Věra dopověděla svůj příběh, měla

návštěvnice přepsané všechny osobní údaje paní Věry ve smlouvě, kterou jí ihned předkládala k podpisu. „Nemusíte se o nic starat, naše společnost Energie výhodně s. r. o., pro vás vysoutěží nejlevnějšího dodavatele a vše potřebné zařídí,“ pobízela mladá žena paní Věru k podpisu.

6. V místnosti zavládlo ticho. Paní Věra zpozornila, začala se v situaci orientovat. Myslela si, že hovoří se zaměstnankyní Energetického regulačního úřadu. Ve skutečnosti si domů pustila podomní prodejkyň. Ta hbitě reagovala, že si asi špatně rozuměly, protože Energetický regulační úřad by nikdy tak výhodné aukce pro spotřebitele nepořádal. Pokud chce paní Věra ušetřit, musí se obrátit přímo na ni. Podomní prodejkyň si nakonec získala důvěru paní Věry i jejího bratrance, a tak po necelé půl hodině odešla z bytu s podepsanou smlouvou i plnou mocí.
7. Asi po půl roce zavolala paní Věře pracovnice společnosti Energie výhodně s. r. o., aby jí oznámila velice dobrou zprávu. Konečně se podařilo najít paní Věře nejlevnějšího dodavatele plynu a elektřiny. Nemusí se o nic starat, na základě plné moci už za paní Věru smlouvy podepsali a paní Věře přijde brzy od nového dodavatele potvrzující dopis.
8. „Co jsem to jen udělala?“ pomyslela si paní Věra, když otevřela dopis. Se svým stávajícím dodavatelem energií je spokojená, a tak mu volala a ptala se ho, co má dělat. Stávající dodavatel jí poradil, aby smlouvu se společností Energy24 s.r.o., písemně vypověděla, protože jí ještě nezačala energie dodávat. Ještě ten večer sepsala paní Věra dopis, ve kterém se společností omluvila a požádala o zrušení smlouvy. Nový dodavatel výpověď akceptoval.
9. Když už si paní Věra myslela, že je tato noční můra za ní, čekalo na ni další nepříjemné překvapení. Ve schránce našla dopis od společnosti Energie výhodně s. r. o., ve kterém jí účtují smluvní pokutu ve výši 10 000 Kč za maření přihlášky.
10. Paní Věra problém ihned řešila v seniorském kroužku, kde jí kamarádky řekly, že smlouvu rozhodně neměla podepisovat, když si ji pořádně nepřečetla, a že přece každý ví, že zadarmo ani kuře nehrabe. Jelikož má větu o smluvní pokutě napsanou ve smlouvě, radí jí peníze zaplatit. Protože má paní Věra malý důchod, zoufale hledala další řešení. Zašla se proto poradit do místní občanské poradny, kde jí doporučili, aby nic neplatila a poslala podomnímu prodejci dopis s názvem „předžalobní výzva“.
11. Společnost Energie výhodně s. r. o., paní Věru v reakci na předžalobní výzvu opět kontaktovala. Zatelefonovali jí domů. Trvají na zaplacení smluvní pokuty, která je dle nich pro spotřebitelku dokonce výhodná, neboť vylučuje jejich právo na náhradu škody.
12. Paní Věra věděla, že pokud dojde k dalšímu navýšení dluhu, nebude ho o to více schopná zaplatit ze svého nízkého důchodu. Společnost jí následně opakovaně volala z různých telefonních čísel, aby jí dle svých slov vysvětlila důležitost a vážnost situace. Osoby na telefonu nejprve mluvily klidným hlasem, poté, co se paní Věra odmítla věcí dále zabývat, paní Věru důraznějším hlasem upozorňovaly, že pokud jim peníze ihned

nezašle, pošlou na ni exekutora. Paní Věra se v telefonátu vždy omluvila, vysvětlila, že nemá tolik peněz a že jí slibovali své služby zdarma.

13. Telefonáty byly tak časté, až se paní Věra rozhodla na čas odpojit svoji pevnou linku. Společnost proto nelenila a poslala paní Věře další dopis, ve kterém už požaduje uhrazení smluvní pokuty ve výši 10 000 Kč a vedle toho ještě náklady spojené s uplatněním pohledávky ve výši 1 000 Kč.
14. Přesto však paní Věra nic neuhradila. Tři dny po obdržení dopisu jí zazvonili na dveře dva vysokí urostlí muži, kteří vzhledem připomínali příslušníky policie v civilu. Aniž by se muži představili, ztotožnili paní Věru občanským průkazem. Dotaz na doklad totožnosti paní Věru ujistil, že se skutečně jedná o policisty. Muži se nepředstavili, hovořili odbornými právními termíny. Dotazovali se, zda paní Věře patří byt, v němž bydlí. A zda doslova „má co odkázat svým dětem a vnoučatům“.
15. To paní Věru vzhledem k její rodinné historii velmi zasáhlo. Teprve poté se muži paní Věře představili, když uvedli: *„Paní Novotná, posílá nás exekutor. Vy neplatíte ty záležitosti, obligace, co máte, ohledně energie. My jdeme od vašeho exekutora. Nedá se nic dělat. Buď zaplatíte, nebo přijdete o ty majetky vaše. Vidím, máte televizi a nějakou komodu tady. Něco tady máte, no. Heleďte, to všechno se dá prodat v rámci licitace, když nezaplatíte, protože pak už to bude právně účinný, ta obligace. A to jenom poroste, paní Novotná. To ani nedomyslíte teď, kam až to může dojít. Já bych nechtěl, abyste neměla třebas na léky.“* Muži na sebe zanechali paní Věře kontakt, aby se na ně obrátila v případě zaplacení dluhu. Kontakt byl zaznamenán na papírovém ústřížku, na kterém je natištěno pouze telefonní číslo.
16. V tu chvíli začalo pro paní Věru peklo na zemi. Každý večer nemohla usnout, protože se bála výhrůžek ze strany společnosti a mužů, kteří prý přišli od exekutora. Se svým problémem se svěřila v seniorském klubu. Skutečná exekuce ale podle ostatních seniorů probíhá poněkud jinak. Musely by jí dojít nějaké dopisy od soudu, a to se nestalo. Senioři jí vyprávěli o případech, které znali z televizního kanálu Doma. Někdy společnosti předávají vymáhání pohledávek tzv. inkasním agenturám nebo si najmou nejrůznější soukromé osoby. Senioři paní Věře poradili, co by si podle nich měla od mužů zjistit. Paní Věra si proto zase zapojila svoji pevnou linku.
17. Když paní Věře napříště pánové, kteří se představili jako „od exekutora“, volali, ani na její opětovné naléhání nesdělili, kterým exekutorem konkrétně je exekuce vedena a kdy proběhl soud o jejím dluhu. Hovory ukončovali s tím, že jdou momentálně „odvážet majetek jiným dlužníkům v okolí bydliště“ paní Věry a že zavolají za chvíli. Volali i třikrát denně. Některé dny jen jednou, ale například v 5 ráno nebo i v 10 hodin večer, kdy paní Věra chtěla spát.
18. Tito pánové rovněž poslali paní Věře dopis nazvaný „Výzva k uhrazení dluhu“, a to několikrát, přičemž telefony od těchto osob i společnosti Energie výhodně s. r. o., nepřestávaly.
19. Dva týdny od prvního dopisu o exekuci se paní Věře udělalo po ranním telefonátu špatně. V nemocnici jí byl naměřen příliš vysoký tlak, lékaři jí předepsali léky a doporučili klid na lůžku. Několik dní si paní Věra

v důsledku nevolnosti nebyla schopna obstarat vařené jídlo, proto jí sousedka nosila obědy z místní levné jídelny, případně nosila vlastní přebytky.

20. Od té doby paní Věra žije v neustálé obavě, že jí exekutor přijde zabavit věci, které má v bytě, a že jí „obstaví“ důchod. Navíc se od kamarádek v klubu seniorů dozvěděla, že „exekuce jsou drahá záležitost“. Exekutor si prý účtuje vysokou odměnu, která někdy může převyšovat i samotný dluh. Představa, že by měla splácet ještě tyto náklady, ji vyděsila. Bála se, že nebude mít peníze na jídlo.
21. Protože strach paní Věry z exekuce u ní vyvolal třes rukou a bušení srdce, rozhodla se na doporučení praktického lékaře navštívit specialistku MUDr. Ditu Poklidnou, která sídlí v místě bydliště paní Věry. Lékařka jí diagnostikovala počínající úzkost a předepsala lék s účinnou látkou bromazepam.
22. Situace je nyní taková, že telefonáty utichly. Již jsou to dva měsíce, co se společnost a vymahači naposledy ozvali. Strach a nejistota ohledně exekuce však stále trvají. Jelikož se paní Věře nelíbí přístup společnosti a chtěla by mít už konečně klid, vydala se k advokátovi, aby jí poskytl drobné bezplatné právní poradenství pro nemajetné.
23. Na základě všech výše uvedených skutečností advokát paní Věře poradil, aby si co nejdříve zajistila advokáta, který by se jejím případem zabýval v širším rozsahu, než drobné bezplatné poradenství umožňuje. Paní Věra si proto našla advokáta, kterého jí doporučila kamarádka, a nyní chce věc řešit soudní cestou. Ráda by totiž měla úředně potvrzeno, že po ní společnost nesmí smluvní pokutu žádat, aby se už nemusela strachovat.

Vaším úkolem je připravit písemné podání adresované soudu za obě strany právního sporu (tj. za žalobkyni i žalovanou). Postupujte dle ustanovení občanského soudního řádu. Věnujte se otázkám hmotného i procesního práva.

V podáních nezpochybňujte existenci subjektu dle obchodního rejstříku. Jedná-li se o komunikaci stran na dálku, považujte listiny založené v soutěžním spise (přílohy) za řádně a včas doručené.

Ve svých podáních se věnujte zejména následujícím otázkám:

- *Byla smlouva o sdružených dodávkách plynu a elektřiny uzavřena v obchodních prostorách dodavatele?*
- *Má podomní prodejce nárok na uhrazení smluvní pokuty, bylo-li ujednání o smluvní pokutě součástí smlouvy, kterou spotřebitelka podepsala?*
- *Lze zákaz sankcionování vypovězení smlouvy s dodavatelem v energetickém zákonu vztáhnout i na zprostředkovatele aukcí?*
- *Má zákaz podomního prodeje v obci vliv na platnost smlouvy?*

Žalobkyně

- Sepište jako zástupce paní Věry žalobu, kterou se budete domáhat určení, že paní Věra nemá povinnost uhradit společnosti smluvní pokutu dle příslušného ujednání ve smlouvě.

Žalovaná

- Sepište jako zástupce žalované společnosti vyjádření k žalobě, v němž navrhuje zamítnutí žaloby.

Přílohy

1. Přihláška k výběrovému řízení
2. Plná moc
3. Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny a zemního plynu
4. Výpověď smlouvy o sdružených dodávkách energií
5. Žádost o uhrazení smluvní pokuty
6. Předžalobní výzva
7. Opakovaná výzva k uhrazení smluvní pokuty
8. Dopis vymahačů: Výzva k uhrazení dluhu

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

© dTest, o.p.s., Praha. Přetisk bez písemného souhlasu zakázán.